

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06
DATA: 20.09.2017

Pag. 1/10

FACULTATEA DE FARMACIE
PROGRAMUL DE STUDII 0916.1 FARMACIE
CATEDRA DE FARMACIE SOCIALĂ "VASILE PROCOPIŞIN"

APROBATĂ

la şedinţa Comisiei de asigurare a calităţii şi evaluării curriculare, facultatea de Farmacie, Proces verbal Nr. 2 din **21 decembrie 2017**
Preşedinte, dr. şt. farm., conf. univ.

UNCU Livia

APROBATĂ

la şedinţa Consiliului facultăţii de Farmacie, Proces verbal Nr. 2 din **22 decembrie 2017**
Decanul facultăţii, dr. şt. farm., conf. univ.

CIOBANU Nicolae

APROBATĂ

la şedinţa Catedrei de farmacie socială „Vasile Procopişin”, Proces verbal Nr. 3 din **01 noiembrie 2017**
Şef catedră, dr. şt. farm., conf. univ.

BRUMĂREL Mihail

CURRICULUM

DISCIPLINA: PROPEDEUTICA FARMACEUTICĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chişinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 2/10	

I. PRELIMINARI

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională /specialității**

Propedeutica farmaceutică reprezintă o disciplină, în cadrul căreia se studiază noțiunile generale ce țin de pregătirea specialistului și exercitarea profesiei de farmacist, activitatea farmaceutică și medicamentul ca unul din obiectele principale de studiu pentru disciplinele de profil farmaceutic, condițiile și reglementările de bază din domeniul farmaceutic, activitatea întreprinderilor farmaceutice a farmacistului, medicamentului, formelor farmaceutice, standardelor internaționale de calitate a medicamentelor și serviciilor farmaceutice.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Scopul disciplinei este inițierea studentului în farmacie ca specialitate, ca sistem al ocrotirii sănătății, componența sistemului și reglementările generale de activitatea a lui, noțiunile de bază caracteristica și conținutul lor, formarea la studenți a bazei cunoștințelor profesionale, pregătirea lor către studierea la anii superiori a disciplinelor de profi precum și educarea studentului în spiritul respectului și dragostei față de profesie.

- **Limbile de predare a disciplinei:** română, engleză, rusă.
- **Beneficiari:** studenții anului II, facultatea de Farmacie, specialitatea Farmacie

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.04.O.046		
Denumirea disciplinei	Propedeutica farmaceutică		
Responsabili de disciplină	Mihail Brumărel, dr. șt. farm., conf. univ. Elena Chițan, asistent universitar Anatolii Peschin, asistent universitar		
Anul	II	Semestrul	4
Numărul de ore total, inclusiv:			90
Curs	17	Lucrări practice/de laborator	17
Seminare	-	Lucrul individual	56
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	3

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 3/10	

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

la nivel de cunoaștere și înțelegere:

- ✓ să cunoască structura sistemului de sănătate în Republica Moldova, structura organizatorică a organelor de coordonare în asistența populației cu medicamente;
- ✓ să cunoască rolul și scopul farmaciei și a farmacistului în cadrul sistemului de sănătate;
- ✓ să cunoască legislația în domeniul activității farmaceutice și a medicamentului;
- ✓ să cunoască nomenclatura întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să cunoască reglementările de bază în domeniul farmaceutic;
- ✓ să cunoască noțiunile de întreprindere farmaceutică, farmacist, medicament (original, generic, esențial, vital, alopate, homeopate, etc.), formă farmaceutică om bolnav, consumator de medicamente;
- ✓ să cunoască principiile de clasificare a medicamentelor;
- ✓ să cunoască principiile și condițiile de păstrare a medicamentelor;
- ✓ să cunoască etapele de dezvoltare a medicamentului;
- ✓ să cunoască evoluția reglementărilor în domeniul legislației farmaceutice;
- ✓ să cunoască standardele de asigurare a performanțelor medicamentelor și serviciilor farmaceutice.

la nivel de aplicare:

- ✓ să determine particularitățile desfășurării activității farmaceutice;
- ✓ să aplice cunoștințele acumulate în studierea de mai departe a disciplinelor de profil farmaceutic: tehnologia medicamentelor, managementul și legislația farmaceutică, chimia farmaceutică, farmacognozie etc.

la nivel de integrare:

- ✓ să înțeleagă importanța studiilor propedeutice pentru dezvoltarea individuală în domeniul specialității;
- ✓ să poată utiliza metodele logice, sociologice etc. în cercetările și studierea asistenței cu medicamente și a altor științe farmaceutice;
- ✓ să aprecieze conformitatea condițiilor de desfășurare a activității farmaceutice pentru diferite întreprinderi;
- ✓ să determine conținutul și direcțiile de realizare a conceptului de activitate farmaceutică;
- ✓ să poată să asimileze mai ușor cunoștințele la disciplinele de profil farmaceutic din anii de studii care urmează.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru o însușire cu succes a materialului didactic e necesar ca studenții să posede cunoștințe inițiale de terminologie medicală și farmaceutică, igienă generală, bioetică să posede îndemânări practice de lucru cu bazele de date științifice din domeniul medical și farmaceutic să cunoască metode de comunicare eficientă farmacist – farmacist, farmacist – medic, farmacist – pacient, precum și posedarea cunoștințelor generale în domeniul normelor de comportament.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 4/10

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr.	Tema	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1	Noțiuni generale de propedeutică farmaceutică. Obiectul de studiu și scopul disciplinei în formarea profesională.	1		
2	Organizarea asistenței medicale populației. Noțiuni generale de sănătate publică. Nivelurile subsistemele de asistență medicală în Republica Moldova.	1	2	6
3	Locul și rolul farmaciei ca domeniu de activitate și a farmacistului în sistemul de sănătate.	1		
4	Sistemul farmaceutic. Structura și caracteristica subsistemelor componente. Asistența farmaceutică a populației.	1		
5	Întreprinderi farmaceutice. Tipul întreprinderilor și caracteristicile lor. Sarcinile și funcțiile.	1	2	6
6	Cadre farmaceutice. Sistemul de pregătire a cadrelor farmaceutice. Pregătirea postuniversitară. Atestarea cadrelor farmaceutice.	1		
7	Noțiuni de etică, bioetică și deontologie farmaceutică. Jurământul farmacistului. Norme de conduită în procesul asistenței farmaceutice.	1	2	6
8	Activitatea farmaceutică. Noțiuni. Caracteristica. Reglementări.	1		
9	Noțiuni de legislație farmaceutică. Legile de bază și domeniile de reglementare.	1	2	6
10	Medicamentul. Originea medicamentelor. Medicamente alopate și homeopate. Principiile de organizare a păstrării medicamentelor.	1		
11	Clasificarea medicamentelor. Căi de administrare a medicamentelor.	1	2	6
12	Forme farmaceutice ale medicamentelor. Cerințe de bază către formele farmaceutice.	1		
13	Elaborarea medicamentelor. Etapele de elaborare.	1	2	6
14	Statutul legal al medicamentelor. Prescrierea medicamentelor.	1		
15	Standarde de asigurare a performanțelor medicamentelor.	1	2	6
16	Standarde și indicatori de calitate ale serviciilor farmaceutice.	1		
17	Organisme naționale și internaționale în domeniul sănătății și asistenței farmaceutice. Organizația Mondială a Sănătății. Biroul European. Programul "Preparate medicamentoase". Federația internațională a farmaciștilor. Sarcinile și direcțiile de activitate. Asociația Farmaciștilor din Republica Moldova (AFRM). Scopul și sarcinile. Principiile activității. Congresele și Reuniunile AFRM.	1	-	6
	Susținerea lucrărilor de curs. Totalizare		3	8
Total		17	17	56

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED: 06

DATA: 20.09.2017

Pag. 5/10

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Sistemul de sănătate. Asistența farmaceutică a populației.	
<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască terminologia farmaceutică;✓ să cunoască nomenclatura întreprinderilor farmaceutice;✓ să cunoască reglementările de bază în domeniul farmaceutic;✓ să cunoască scopul și obiectivele sistemului farmaceutic;✓ să cunoască noțiunile de întreprindere farmaceutică și farmacist;✓ să poată aplica cunoștințele acumulate în studierea de mai departe a disciplinelor de profil farmaceutic: tehnologia medicamentelor, managementul și legislația farmaceutică, chimia farmaceutică, farmacognozie etc.;✓ să cunoască și să înțeleagă elementele principale de etică și deontologie profesională;✓ să aplice normele și regulile etice și deontologice în relațiile cu pacienții, colegii, superiorii.✓ să înțeleagă importanța studiilor propedeutice pentru dezvoltarea individuală în domeniul specialității;	Noțiuni generale de propedeutică farmaceutică.
	Organizarea asistenței medicale populației.
	Locul și rolul farmaciei și a farmacistului în sistemul de sănătate.
	Sistemul farmaceutic. Asistența farmaceutică.
	Întreprinderi farmaceutice.
	Cadre farmaceutice.
	Noțiuni de etică, bioetică și deontologie farmaceutică.
	Activitatea farmaceutică. Reglementări.
	Noțiuni de legislație farmaceutică.
Caracteristica medicamentului ca element de bază al asistenței farmaceutice	
<ul style="list-style-type: none">✓ să cunoască reglementările de bază în domeniul medicamentului;✓ să cunoască etapele de descoperire/dezvoltare a medicamentelor;✓ să cunoască noțiunile de medicament și formă farmaceutică;✓ să cunoască tipurile de clasificări ale medicamentelor;✓ să cunoască standardele de asigurare a performanțelor medicamentelor;✓ să cunoască principiile de bază de asigurare a păstrării medicamentelor;✓ să cunoască rolul și funcțiile organizațiilor profesionale din cadrul domeniului farmaceutic și al sănătății;✓ să poată înțelege și asimila mai ușor cunoștințele la disciplinele de profil farmaceutic din anii de studii care urmează.	Medicamentul. Originea medicamentelor.
	Clasificarea medicamentelor.
	Forme farmaceutice ale medicamentelor.
	Elaborarea medicamentelor.
	Statutul legal al medicamentelor.
	Standarde de asigurare a performanțelor medicamentelor.
	Standarde și indicatori de calitate ale serviciilor farmaceutice.
	Organisme naționale și internaționale în domeniul sănătății și asistenței farmaceutice.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 6/10	

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale (specifice) (CS):

CP1: Cunoașterea bazelor teoretice ale disciplinelor incluse în curriculumul facultății, a principiilor generale în elaborarea, analiza și înregistrarea produselor farmaceutice și parafarmaceutice; cunoașterea principiilor generale de organizarea și funcționare a instituțiilor farmaceutice cu diferite forme juridice de activitate; cunoașterea cadrului legislativ în domeniul farmaciei; cunoașterea drepturilor și a obligațiilor farmacistului.

CP2: Cunoașterea medicamentului prin prisma acțiunii, indicațiilor, contraindicațiilor, efectelor adverse, a modului de administrare și a interacțiunilor acestora; aplicarea în practică a acțiunilor de consiliere a pacienților și asistență farmaceutică.

CP3: Utilizarea și adaptarea cunoștințelor teoretice din domeniul farmaciei la situațiile activității practice; eficientizarea activității profesionale prin introducerea elementelor inovatorii din domeniul farmaceuticii; aplicarea cerințelor actelor normative din domeniul farmaciei în activitatea practică; stabilirea corelației dintre componentele procesului activității farmaceutice și a sistemului de asistență medicală a populației.

CP4: Diagnosticarea particularităților și culturii organizaționale a instituției din sistemul farmaceutic, unde î-și desfășoară activitatea specialistul; proiectarea și coordonarea activității farmaceutice în diverse instituții: farmacii de tip deschis de stat sau particulare; farmacii de spital; depozite farmaceutice; fabrici de medicamente, laboratoare pentru controlul calității și certificarea medicamentelor etc.; încadrarea activă a specialistului în procesul realizării misiunii instituției farmaceutice.

CP5: Determinarea criteriilor de activitate personală în funcție de condițiile reale și în context social concret.

CP6: Adoptarea mesajelor la diverse medii socio-culturale, promovarea principiilor de toleranță și compasiune față de pacienți.

Competențele transversale (CT):

CT1: Respectarea normelor de etică și deontologie farmaceutică la prepararea, analiza, transportarea și eliberarea remediilor medicamentoase populației și instituțiilor medicale.

CT2: Determinarea necesităților în formarea profesională continuă a farmacistului.

CT3: Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.

Finalitățile disciplinei:

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- Să cunoască structura și misiunea sistemului de sănătate;
- Să cunoască structura sistemului de asistență cu medicamente și interconexiunea părților lui componente;
- Să cunoască rolul și scopul sistemului de asistență cu medicamente și căile lui de realizare;
- Să cunoască rolul actual al farmacistului în sistemul de sănătate și cerințele de bază față de farmacist;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 7/10	

- Să cunoască esența activității farmaceutice și cerințele de bază pentru exercitarea activității farmaceutice;
- Să cunoască tipurile de întreprinderi farmaceutice și condițiile de bază de activitate a lor;
- Să cunoască noțiunile de medicament, formă farmaceutică și alte noțiuni ce derivă din ele;
- Să cunoască principiile de clasificare și clasificările medicamentelor și activitățile de bază permisiune a utilizării lor în practica medicală;
- Să cunoască principiile de organizare a păstrării medicamentelor;
- Să cunoască rolul și funcțiile organizațiilor profesionale din domeniul farmaceutic;
- Să devină mai încrezut în faptul alegerii corecte a profesiei în spiritul respectului și dragostei față de ea prin rolul ei în societate.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1	Lucrul cu manualul și actele legislative și normative.	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediatecă. Folosirea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție.	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului II
2	Pregătirea referatelor și prezentărilor (temele se propun)	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui.	1. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă. 3. Gradul de argumentare a concluziilor. 4. Ingeniozitatea prezentării, creativitate.	Pe parcursul semestrului II

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

Curs, lucrări practice, lucrul individual, practica didactică. Cursurile sunt susținute de către titularii de curs. Studenții pot accesa prelegerile în format PDF pe site-ul catedrei. Pentru evaluarea cunoștințelor și deprinderilor practice se utilizează diverse procedee interactive de învățare.

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)*

Pe parcursul studiilor se utilizează unele procedee specifice: „Brainstorming”, „Interviuri de grup”, „Studii de caz”, etc. Lucrul individual în procesul de învățare include studiul de sinestătător al unor subiecte la indicația profesorului, studiul materialului suplimentar pentru fiecare tema din sursele bibliografice de bază și suplimentare, din bazele de date disponibile prin rețelele de comunicare ale actelor legislative și normative de reglementare a activității farmaceutice, pregătirea către totalizări.

Lucrul individual în procesul de învățare include studiul materialului suplimentar pentru fie-

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 8/10	

care tema din sursele bibliografice de bază și suplimentare, din bazele de date disponibile prin rețelele de comunicare ale actelor legislative și normative de reglementare a activității farmaceutice. Fiecare student către finele studiului disciplinei trebuie să prezintă și să susțină un referat sub formă de lucrare de curs, cu tematica la indicația profesorului, ce se încadrează în temele studiate.

- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: se efectuează prin verificarea prezenței la orele de curs și practice, verificarea frontală și individuală a pregătirii materialului didactic la lucrările practice și susținerea lucrărilor de curs.

Finală: Cursul se finalizează cu colocviu diferențiat. Nota la colocviu include nota medie anuală (50%) și nota de la interviul oral (50%).

Nota medie anuală se calculează în baza rezultatelor evaluării curente și lucrului individual al studentului.

Nota medie anuală și nota de la interviul oral vor fi exprimate în numere, conform scalei de notare indicată în tabel.

Nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, nota interviului oral)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,00	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 9/10	

Notă: Neprezentarea la colocviu fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul "neatestat". Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale colocviului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie

1. Carata, A. Management, marketing și legislație farmaceutică. Vol.1. Management în domeniul farmaceutic. București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A, 2008, 303 p.
2. Desselle, S.P.; Zgarrick D.P. Managementul farmaciilor. Informații esențiale pentru practica farmaceutică. Vol.1. Ediția 2. Pritco, 2011. 353 p. ISBN 978-973-769-814-2
3. Desselle, S.P.; Zgarrick D.P. Managementul farmaciilor. Informații esențiale pentru practica farmaceutică. Vol.2. Ediția 2. Pritco, 2011. 298 p. ISBN 978-973-769-814-8
4. Remington, J. P. The Science and Practice of Pharmacy, Vol.1. 22nd Edition, Pharmaceutical Press, 2013. 3024 p. ISBN 978-085-711-062-6.
5. Safta, V.; Brumărel, M.; Ciobanu, N.; Aduji, S. Management și legislație farmaceutică. Chișinău: F.E.P. Tipografia Centrală, 2012. 800 p.
6. Wiedenmayer, K.; Summers, S. R.; Mackie, C.A.; Gous, A. G. S.; Everard, M. Developing pharmacy practice. A focus on patient care. The Netherlands, The Hague: World Health Organization Department of Medicines Policy and Standards in collaboration with International Pharmaceutical Federation, 2006, 97 p.
<https://www.fip.org/files/fip/publications/DevelopingPharmacyPractice/DevelopingPharmacyPracticeEN.pdf>
7. From Making Medicines to Optimizing Outcomes: The evolution of a profession 1912-2012. Report on Pharmacy, Pharmaceuticals and Global Health, commissioned by FIP and prepared by the UCL School of Pharmacy on the occasion of the Federation's Centennial Congress, 2012. 88 p. https://www.fip.org/centennial/files/static/UCL_BOOKLET_Web.pdf
8. Materialul prelegerilor Propedeutica farmaceutică.
9. Pharmacist Ethics and Professional Autonomy: Imperatives for Keeping Pharmacy Aligned with the Public Interest, FIP 2014.
https://www.fip.org/www/uploads/database_file.php?id=358&table_id=
10. Safta, V. Farmacie socială. Chișinău: S.n., 2011. 376 p.

B. Suplimentară

1. Ețco, C. Management în sistemul de sănătate. Chișinău: Epigraf, 2006. 862 p.
2. Voitcu, M.; Cărăuș E.-M. Management sanitar și farmaceutic. Iași: "Gr. T. Popa", 2003. 245 p. ISBN 973-790-626-8
3. Allen, Loyd V. Jr, Remington: The Science and Practice of Pharmacy, 22nd edition, Pharmaceutical Press, 2012.
4. Bejan V. Elemente de propedeutică farmaceutică. Chișinău, 2010.
5. Facultatea Farmacie la 40 de ani (File de istorie), sub red. V. Procopișin, N. Ciobanu. Chișinău, 2004.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 10/10	

6. Făuritorii unei istorii de aur. 60 ani de învățământ medical superior în Moldova, Chișinău, 2005.
7. From Making Medicines to Optimizing Outcomes: The evolution of a profession 1912-2012, Report on Pharmacy, Pharmaceuticals and Global Health, commissioned by FIP and prepared by the UCL School of Pharmacy on the occasion of the Federation's Centennial Congress, 2012.
8. Grosu, Iu. De Nicolo Testemitanio Testimonium Chișinău, Medicina, 1997.
9. Pharmacist Ethics and Professional Autonomy: Imperatives for Keeping Pharmacy Aligned with the Public Interest, FIP 2014.
10. Popușoi, E., Stroev I. Profesorul Coțovschi. Chișinău. Cartea moldovenească, 1980, 158 p.
11. Popușoi E., C. Vârnav. – medic emerit, savant și filosof. Ocrotirea sănătății. 1966, Nr.1
12. Robert S., Beardsley, Carole L. Kimberlin, William N. Tindall, Communication Skills in Pharmacy Practice, A Practical Guide for Students and Practitioners, Lippincott Williams & Wilkins, fifth edition, 2008, 267 p.
13. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” la 60 ani, Chișinău, Centrul Editorial-Poligrafic „Medicina”, 2005.
14. Wiedenmayer K., Summers S. R., Developing pharmacy practice. A focus on patient care, World Health Organization Department of Medicines Policy and Standards Geneva, Switzerland in collaboration with FIP The Hague: The Netherlands, Handbook, 2006, 97 p.